

Son üç senedir olduğu gibi, bu yıl da 'İf İstanbul'daki 'İf Kült' bölümü için bir film seçip, filmin sunumunu ve ardından tartışmasını gerçekleştirdik. Seçtiğimiz film, Dusan Makavejev'in 1971 tarihli *W.R.: Organizmanın Sırları*'ydı (*W.R. - Misterije Organizma*). Sinemada kapitalizm, burjuva ahlakı, tüketim kültürü ya da faşizm ve Nazizm gibi bağlamlar içerisinde sık karşılaştığımız politika ve cinsellik ilişkisinin, Sovyet sosyalizmi ya da kabaca 'devrim' fikri ile birlikte ele alınan örnekleri çok da fazla değil. *W.R.: Organizmanın Sırları* sinemanın uzak durmayı tercih ettiği bu alanda üretilmiş en temel yapıtlardan biri; Makavejev'in filmi, özgür cinselliği hedefleri arasına koymayan, ataerkil aileye bağlı kalan bir devrimin değişim getiremeyeceği fikrinden hareket ediyor.

İf İstanbul sunmak üzere *W.R.: Organizmanın Sırları*'nı seçerken aklımızda, filmin cinselliği temel olarak yaptığı Stalinizm eleştirisini konuşmak kadar, Sigmund Freud, Erich Fromm ve Wilhelm Reich gibi isimler üzerinden ilerleyen psikanaliz hattında, siyaset ve cinsellik ilişkisini de konuşmaya başlamak vardı. Mithat Alam Film Merkezi'ndeki gösterimler için seçtiğimiz bu beş film, işte bu tartışmayı devam ettirmek için bir araya getirdiğimiz örneklerden oluşuyor. Farklı bağlamlar içerisinde, politika, siyaset, iktidar ve cinsellik ilişkisine bakan filmleri bir arada izlemek ve nihayetinde bu beş film üzerinden meselenin farklı boyutlarına bakmaya çalışmak için hazırladığımız bir seçki bu.

Seçtiğimiz iki film, Visconti'nin *The Damned*'i (1969) ve Liliana Cavani'nin *The Night Porter*'i (1974), temel olarak Nazizm ve cinsellik ilişkisine odaklanıyor. Visconti, aristokrat bir ailenin Nazizmin yükselişine bağlı içerisindeki ahlaki çürümüşlüğüne odaklanırken, Cavani eski bir Nazi subayı ile hayatta kalan bir toplama kampı esiri arasındaki köle-efendi ilişkisinin doğasını cinsellik üzerinden devam ettirerek incelemeye alıyor.

Joseph Losey'in *Accident*'i (1967), Oxford'lu bir profesörün genç ve güzel bir öğrencisi vasıtasıyla ortaya çıkan orta yaş krizi üzerinden iktidar ilişkilerini, kişisel bocalamalarla düğüm olmuş bir burjuva kabusu hikâyesiyle anlatırken, Bunuel'in *Belle de Jour*'u (1967) aynı sınıfsal bağlamda, burjuva ahlakına hapsolmuş bir kadının iç dünyasına bakıyor.

Son olarak, Makavejev'in *W.R.: Organizmanın Sırları*'nın ardından gerçekleştirdiği ve bir çok açıdan *Organizmanın Sırları* ile diyalog içerisinde de olan *Sweet Movie*, iki kutuplu dünyanın her iki kutbunda da özgür bir alan bulamayan cinselliği, sembolik bir düzlemde, çağrışımlarla, göndermelerle eleştiriye açıyor.

Farklı ideolojik çerçevelerden bu filmlerin cinselliği ele alış biçimlerine bakma konusunda bize eşlik etmek isteyen herkesle gösterimlerin ardından gerçekleştireceğimiz panelde buluşmak üzere...

Altyazı Aylık Sinema Dergisi